

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-983

16.12.2019

If Skadeforsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Denguefeber – skadelige stoffer – arbeidsprosess - yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Forsikrede ble smittet av denguefeber i forbindelse med et humanitært oppdrag. Nav avsto søknad om å godkjenne sykdommen som yrkesskade/yrkessykdom, ettersom denguefeber ikke fremgikk av yrkessykdomslisten. Tvist om denguefeber falt inn under yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Nemnda viste til forslaget om ny yrkessykdomsliste og at dette ga støtte til at denguefeber er en sykdom som lovgiver mener at burde vært med på listen. Under henvisning til bl.a. Rt. 2011 s. 368 avsnitt 39 konkluderte nemnda med at denguefeber falt inn under sikkerhetsventilen. Forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (humanitærarbeider, f. 1972) ble smittet av denguefeber i forbindelse med et humanitært oppdrag i B. i 2018. Det nærmere hendelsesforløpet er i klagen oppsummert som følger:

Oppdraget var et såkalt sekonderingsoppdrag hvor (...) var utsendende organisasjon og arbeidsgiver.

(Forsikrede) ble syk den 05.09.18 og fikk påvist virussykdommen den 13.09.18. Kort tid etter ble hun sendt hjem og måtte avbryte oppdraget som etter planen skulle vare fra 1. mai 2018 til 30. oktober 2018.

Siden hun pådro seg denne sykdommen har hun vært vedvarende syk med sterke parestesier i armer og ben, revmatiske (ledd) smerter, muskelsmerter samt utmattelse/fatigue. Hun har i mesteparten av de snart 12 månedene som har gått siden hun fikk påvist sykdommen i september 2018, vært sykemeldt og sengeliggende, og i veldig liten grad vært i stand til å arbeide. Dette er fremdeles status per i dag. Som bekreftelse på (forsikredes) sykdomsforløp vedlegges uttalelse fra ... avdeling for infeksjonssykdommer av 14.06.19. (...)

I den vedlagte uttalelsen fra sykehuset fremgår under Vurdering/tiltak at det foreligger en tilstand med postdengue og at det ikke er "uvanlig at pasienter med gjennomgått dengue kjenner på utmattelse symptomer i flere måneder etter gjennomgått infeksjon. Vi forventer gradvis bedring. (...)"

Skaden ble meldt Nav i skademelding datert 2.5.19, men Nav avsto søknaden ettersom denguefeber ikke var omfattet av yrkessykdomsforskriften. Det er opplyst at vedtaket er påklaget.

Forsikrede meldte saken til selskapet i brev 17.6.19, og anførte da at sykdommen var omfattet av yfl. § 11 første ledd bokstav c.

Selskapet avsto kravet 20.8.19, ettersom tilfellet verken falt innunder yrkessykdomslisten, eller yfl. § 11 første ledd bokstav c. Det informerte samtidig om en Annen sykdomsdekning.

Forsikrede klaget til Finansklagenemnda 28.8.19. I klagen er det også gitt en beskrivelse av hennes stilling, og de dårlige sanitære og medisinske forholdene i flyktningleiren hvor hun hadde oppholdt seg.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hennes denguefeber er en sykdom som faller inn under yfl. § 11 første ledd bokstav c. Denguefeber er en alvorlig tropisk infeksjonssykdom som på lik linje med malaria smittes via mygg. Sykdommen finnes kun i tropiske strøk og er endemisk i området hun var. 2018 var et år med særskilt høyt utbrudd i landet og det nasjonale helsedirektoratet rapporterte i oktober en epidemi med 7450 tilfeller, hvorav 17 dødsfall, noe som gjorde 2018 til det året med størst dødelighet siden 2000. Det er årsakssammenheng mellom hennes arbeid og denguefeber, jf. legeuttalelsen. Denguefeber tilsvarer etter sin art, malaria, som allerede er inntatt i forskriftens § 2 litra d, jf. Rt. 2004 s. 261 (49). NOU 2008:11 Yrkessykdommer pkt. 17.7 viser at denguefeber er ansett som en av de mest aktuelle tropesykdommene, på linje med malaria. Denguefeber ble derfor foreslått inntatt i forskriften. Behandlingen av NOU 2008:11 er satt på vent i påvente av en helhetlig revisjon av yrkesskadeordningen. Den bekrefter likevel et ønske fra lovgiver om å innta denguefeber i ordningen.

Selskapet har i det vesentlige anført at sykdommen ikke er dekket under yrkesskadeforsikringen. Denguefeber er ikke en listesykdom, og for at sykdomstilfellet skal dekkes i henhold til yfl. § 11 første ledd bokstav c, er det et krav at sykdommen skyldes påvirkning av skadelige stoffer eller arbeidsprosesser. Selskapet kan ikke se at dette er sannsynliggjort. Selskapet er videre uenig i at denguefeber etter sin art tilsvarer listesykdommen malaria. Det vises til at denguefeber er en virussykdom, mens Malaria er en infeksjonssykdom som skyldes parasitter.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikredes denguefeber faller inn under yrkesskadeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav c.

Det følger av yfl. § 11 bokstav c at yrkesskadeforsikringen skal dekke "annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser."

I Rt. 2011 s. 368, som gjaldt spørsmål om en kuldeskade oppstått under en militærøvelse falt inn under bokstav c, oppsummerte Høyesterett rettskildene tilknyttet bestemmelsen på følgende måte:

(38) Fra forarbeidene nevnes først de alminnelige motiver i Ot.prp.nr.44 (1988–1989) s. 56, hvor Justisdepartementet uttaler:

"Selv om forskriften etter (folketrygdloven) § 11-4 nr. 1 i prinsippet kan endres raskt, kan man i et konkret tilfelle stå overfor en sykdom som burde vært tatt med i listen, men som foreløpig ikke er det. Skadelidte bør også i disse tilfellene kunne kreve dekning under yrkesskadeforsikringen. Forutsetningen må imidlertid være at han eller hun påviser at årsaken er påvirkning på arbeidsplassen eller skadelige arbeidsprosesser, jf. utkastet § 11 første ledd bokstav c. Gjennom denne avgrensningen er det meningen å få fram at bare typiske yrkessykdommer skal gi rett til erstatning fra forsikringsgiveren. Belastningslidelsene faller utenfor, se også de spesielle merknadene til § 11 kapittel VIII."

(39) Også de spesielle motivene til § 11 første ledd bokstav c gir en viss veiledning. I proposisjonen s. 89 heter det:

"Bokstav c åpner for at også andre skader enn de som er nevnt i bokstav a og b kan gi rett til dekning under yrkesskadeforsikringen. Forutsetningen er at arbeidstakeren beviser at skaden eller sykdommen skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser. De skadelige stoffene må befinne seg på arbeidsplassen, jf. utkastet § 10. Sykdommer som skyldes radioaktiv stråling kan f.eks. gi rett til dekning etter dette alternativet. Det samme gjelder andre sykdommer som etter sin art tilsvarer dem som gir rett til dekning etter bokstav b, men som ennå ikke er tatt med i listen etter (folketrygdloven) § 11-4 nr 1. Det er ikke meningen at belastningslidelser skal gi rett til erstatning etter bokstav c."

(40) Disse uttalelsene i forarbeidene tyder på at § 11 første ledd bokstav c først og fremst skulle være et supplement til listen over sykdommer som etter bokstav b er likestilt med yrkesskade. (...)

Høyesterett viste deretter til Rt. 2004 s. 261 der flertallet fant at en sveisers blodpropp falt inn under bestemmelsen. I dommens avsnitt 46, 48 og 49 skrev førstvoterende følgende på vegne av flertallet:

(46) Videre må det legges til grunn at bestemmelsen i § 11 første ledd bokstav c supplerer bestemmelsen i bokstav b og ikke er tilsiktet å ha et vidt anvendelsesområde. Det er ikke slik at enhver skade eller sykdom dekkes av bokstav c, selv om det foreligger årsakssammenheng. (...)

(48) På den annen side kan det etter mitt syn ikke stilles opp noe krav om at det må dreie seg om en typisk yrkessykdom som er på vei inn på listen etter folketrygdloven for at en sykdom skal omfattes av § 11 første ledd bokstav c. Et slikt tolkningsresultat har beskjeden forankring i bestemmelsens ordlyd, vil innebære at den får liten selvstendig betydning, og er også i strid med den rettsoppfatning som Olivinsaken bygget på og som er forelagt Stortinget.

(49) Dersom det dreier seg om en sykdom som etter sin art tilsvarer listesykdommene, vil bestemmelsen i bokstav c etter mitt syn kunne komme til anvendelse, slik at den dekkes av yrkesskadeforsikringen, forutsatt at det påvises årsakssammenheng. Men jeg mener at området ikke kan være begrenset til dette – også ved andre sykdommer kan det foreligge forhold som gjør at det er naturlig å likestille dem med listesykdommene, hensyn tatt til lovens formål og system.

Høyesterett oppsummerte i Rt. 2011 s. 368 avsnitt 45 at "§ 11 første ledd bokstav c ikke er ment å ha et vidt anvendelsesområde. Bestemmelsen skal fungere som en sikkerhetsventil for tilfelle som ligger nær opp til hva som dekkes etter bokstav a eller b".

Det fremgår også av avsnitt 47 at "(...) uttrykket "skadelige stoffer eller arbeidsprosesser" gir anvisning på en begrensning. (...)". Høyesterett gikk ikke inn på den nærmere grensdragningen, men konkluderte med at deltakelse i "overlevelsesuken" ikke var en arbeidsprosess i lovens forstand.

På bakgrunn av praksis fra Høyesterett finner nemnda etter dette at yfl. § 11 bokstav c åpner for at også andre sykdommer enn de som fremgår av yrkessykdomsforskriften kan dekkes av yrkesskadeforsikringen. Forarbeidene viser spesifikt til de tilfeller hvor en sykdom burde vært tatt med i listen, men foreløpig ikke er det.

Høyesteretts flertalls henvisning i Rt. 2004 s. 261 avsnitt 42–44 til sosialkomiteens godkjenning (og lovavdelingens uttalelser) av tannslitasje på grunn av støv ("Olivinsaken") (såfremt det kan sannsynliggjøres årsakssammenheng med yrkesutøvelse) indikerer en relativt vid utvidelse av godkjente sykdommer ift. yrkessykdomslisten.

Flertallet i Rt. 2004 s. 261 la imidlertid til grunn at det ikke er "slik at enhver skade eller sykdom dekkes av bokstav c, selv om det foreligger årsakssammenheng. (...) "På den annen side kan det etter mitt syn ikke stilles opp noe krav om at det må dreie seg om en typisk yrkessykdom som er på vei inn på listen etter folketrygdloven for at en sykdom skal omfattes av § 11 første ledd bokstav c".

Denne konkrete saken gjelder denguefeber. Denguefeber er ikke på yrkessykdomslisten per i dag, men er foreslått tatt inn i forslag til ny yrkessykdomsregulering, jf. NOU 2008: 11 Yrkessykdommer (Yrkessykdomsutvalgets utredning av hvilke sykdommer som bør kunne godkjennes som yrkessykdom). Der fremgår i tabell 10.3 hvilke sykdommer som er nye sammenlignet med dagens yrkessykdomsforskrift:

(...) H.6. Tropesykdommer

H.6.1. Denguefeber

(...)

I pkt. 24.2 Oppbygging av en ny yrkessykdomsliste, fremgår: "Videre er det åpnet for godkjenning av alvorlige infeksjons- og tropesykdommer som til nå ikke har stått på yrkessykdomslista. Dette vil

kunne være av betydning for personer som pådrar seg slike sykdommer i forbindelse med utenlandstjeneste." Se også pkt. 17.7 "Smittsom sykdom som skyldes arbeid i land der tropesykdommer er vanlig".

Forslaget om ny yrkessykdomsliste er ikke gjennomført. Dette skyldes muligheten for en mer helhetlig revidering av arbeidsskaderegelverket, jf. bl.a. Innst. 32 S (2011–2012).

Forslaget gir imidlertid støtte til at det er tale om en sykdom som lovgiver mener at burde vært med på listen. Nemnda finner etter en konkret vurdering at denguefeber faller inn under sikkerhetsventilen i yfl. § 11 bokstav c. I vurderingen er det lagt avgjørende vekt på at denguefeber er foreslått tatt inn på yrkessykdomslisten, og at dette momentet er fremhevet av Høyesterett Rt. 2011 s. 368 avsnitt 39.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Thomas Iversen (forbrukerrepresentant).